

tradicionalni

i

savremeni

PRISTUP MENTORSTVU

Zenica, januar 2021.

- Ono što je karakteristično za nastavu stručnih predmeta u srednjim školama je da se znatan dio praktične nastave odvija izvan škole.
- Savremeni pristup zahtijeva da takva nastava mora biti sistematična, planirana i organizirana.
- Didaktički principi svjesne aktivnosti učenika, princip očiglednosti, te princip trajnosti znanja treba da budu dovedeni do vrhunca.

TRADICIONALNI PRISTUP	SAVREMENI PRISTUP
Potiće takmičenje između učenika (kompetitivni pristup)	Potiće saradnju i razmjenu iskustava (kooperativni pristup)
Ne uvažavaju se individualne potrebe učenika	Naglasak je na individualnom razvoju svakog učenika
Naglasak je na slabostima	Naglasak je na jakim stranama
Učenike motivira strah od neuspjeha na praktičnoj nastavi	Učenici imaju unutrašnju motivaciju za razvoj kvaliteta svog rada
Učenje i napredovanje povezano je s kontrolom i provjerom učenika	Učenje i napredovanje povezano je sa željom učenika za stalnim napredovanjem u radu
Učenici su uključeni u sistem kontrole kvalitete	Učenici su dio sistema kontrole kvalitete
Učenici nedovoljno međusobno sarađuju	Učenici sarađuju sa svojim kolegama i mentorima
Ocjene i diploma su ciljevi učenja i usavršavanja	Cilj je dostizanje standarda u procesu učenja, stručnog usavršavanja i profesionalnog razvoja
Uspjeh učenika povezuje se sa prisustvom, disciplinom i ocjenom znanja	Učenici se međusobno podržavaju i uvažavaju, a krajnji cilj jest unaprjeđenje znanja i vještina i ličnih kompetencija

Tabela 5: Pristupi mentorisanju (Popović i dr. 2009, 9)

Tradicionalna nastava

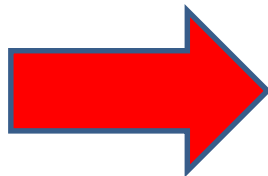

- Tradicionalna nastava, zasnovana na memorisanju i reprodukciji činjenica, ne može razviti kompetencije potrebne za izazove i tempo života u savremenom svijetu
- Puka reprodukcija znanja razvija pasivnost, podložnost i poslušnost, a ubija kreativnost i snalažljivost.
- Zbog količine znanja, danas je važnije da čovjek zna kako odabrati iz obilja informacija ono što je bitno, kako naći potrebnu informaciju i upotrijebiti je na pravi način, nego je zapamtiti ili u glavi samo skladištiti obilje činjenica.

Tradicionalna nastava

Učenje je prenošenje znanja i
informacija od onoga koji zna
prema onome koji ne zna

Nastavnik

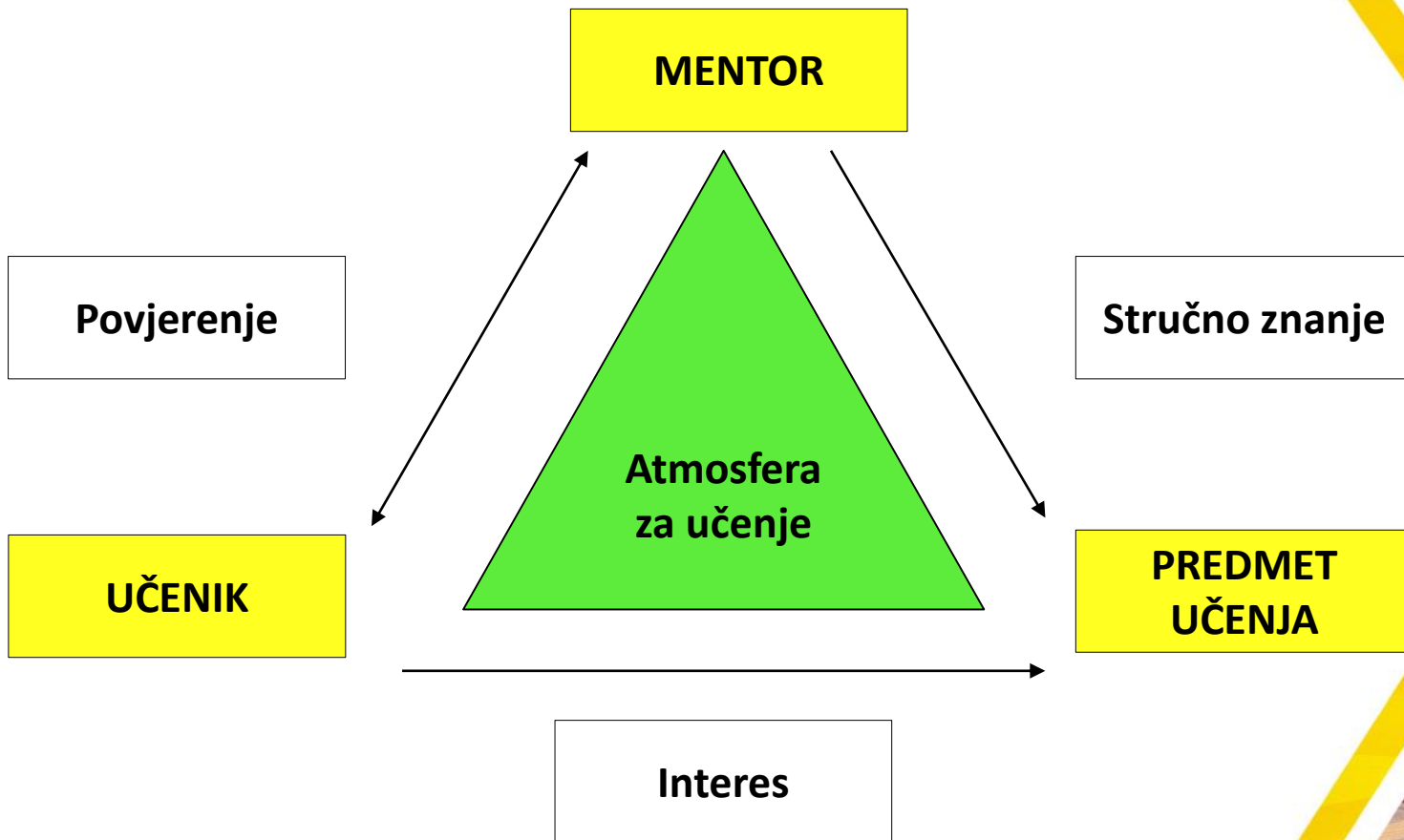
Učenik

Karakteristike tradicionalne nastave

- prenošenje i usvajanje sadržaja programa,
- frontalni oblik rada i obično jednosmjerna komunikacija između nastavnika i učenika
- učenik je manje-više pasivan primalac znanja – sluša, pamti, reprodukuje
- učenici su nedovoljno aktivirani u radu i onemogućeni da individualno napreduju u skladu sa predznanjima i sposobnostima, što utiče na njihovu motivaciju
- provjera znanja i oblikovanje ocjene na temelju jedne i jedine metode procjenjivanja (usmeni ispit) i slično...

Trokut učenja

Ako nije motiviran, učenik je...

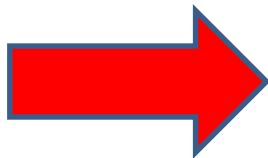
- Nezainteresiran
- Nemiran, ometa i/ili izbjegava nastavu,
- Neprilagođenog ponašanja,
- Pasivan, klonuo, izbjegava rad, depresivan
- Ne ulaže trud u rad
- Zaostaje u usvajanju gradiva
- Postiže neuspjeh i “skuplja” loše ocjene

Savremena nastava

Učenje je aktivna
konstrukcija ili
rekonstrukcija iskustva
onoga koji uči

Nastavnik

Učenik

Promjena paradigme učenja

Učenik	Nastavnik/Mentor
Istražuje	Vodi
Povezuje	Savjetuje
Kritički razmišlja	Otvoren je za pitanja
Donosi odluke	Planira, organizira
Komunicira	Osmišljava aktivnosti
Sarađuje	Prati
Rješava probleme	Procjenjuje

Ključne kompetencije

- Na velika vrata u reforme obrazovanja ulaze objavom dokumenta **“Evropski referentni okvir za definisanje ključnih kompetencija” 2006.**
- Umjesto fokusa na činjenična znanja predloženo je da se fokus stavi na razvoj kompetencija neophodnih za život i rad koji je pred učenicima u vremenu koje dolazi.
- **Ključne kompetencije** kako ih definiše referentni okvir, su **kombinacije znanja, vještina i stavova** koji se ispoljavaju kao sposobnost osobe da odgovori na određeni zahtjev ili izazov u datom trenutku.

Deset ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje

Učiti kako se uči

- Kako organizovati učenje
- Kako se nositi sa poteškoćama
- Kako biti odgovoran za vlastito učenje
- Kako procijeniti rezultate ličnog učenja

Informatička pismenost

- Samouvjereni i kritički upotreba informacione društvene tehnologije
- Osnovne vještine korištenja kompjutera i interneta

Matematička pismenost i kompetencije u nauci i tehnologiji

- Sposobnost i spremnost za upotrebu matematičkih modela u savladavanju problema i izazova u svakodnevnom životu
- Sposobnost i spremnost za upotrebu znanja u objašnjavanju svijeta prirode, identifikiranje pitanja i donošenje zaključaka zasnovanih na činjenicama

Socijalno - građanske kompetencije

- Sposobnost odgovarajuće komunikacije sa prijateljima, porodicom i kolegama
- Sposobnost saradnje sa ljudima različitog porijekla
- Sposobnost djelovanja na konstruktivan način u slučaju konflikta
- Poznavanje dešavanja u svom mjestu, gradu, zemlji, Evropi i svijetu
- Poznavanje koncepta/ideje demokratije/civilnog društva i građanskih prava
- Lično učešće u građanskom društvu

Tjelesno - zdravstvene kompetencije

- Sposobnost prihvatanja i promoviranja zdravih stilova ponašanja, adekvatnih prehrambenih navika
- Tjelesne aktivnosti koje omogućavaju kvalitetan i zdrav život

Samoinicijativa i poduzetničke kompetencije

- Sposobnost realizovanja ideja
- Kreativnost i inovativnost
- Preuzimanje rizika
- Vođenje projekta

Kreativno - produktivne kompetencije

- Sposobnost produkcije ideja, proizvoda i pretpostavki
- Sposobnost rješavanja problema na kreativan način
- Sposobnost imaginacije i vizualizacije alternativnih rješenja

Jezičko - komunikacijske kompetencije na maternjem jeziku

- Sposobnost izražavanja misli, osjećaja i činjenica riječima (usmeno/pismeno)
- Sposobnost odgovarajuće lingvističke interakcije

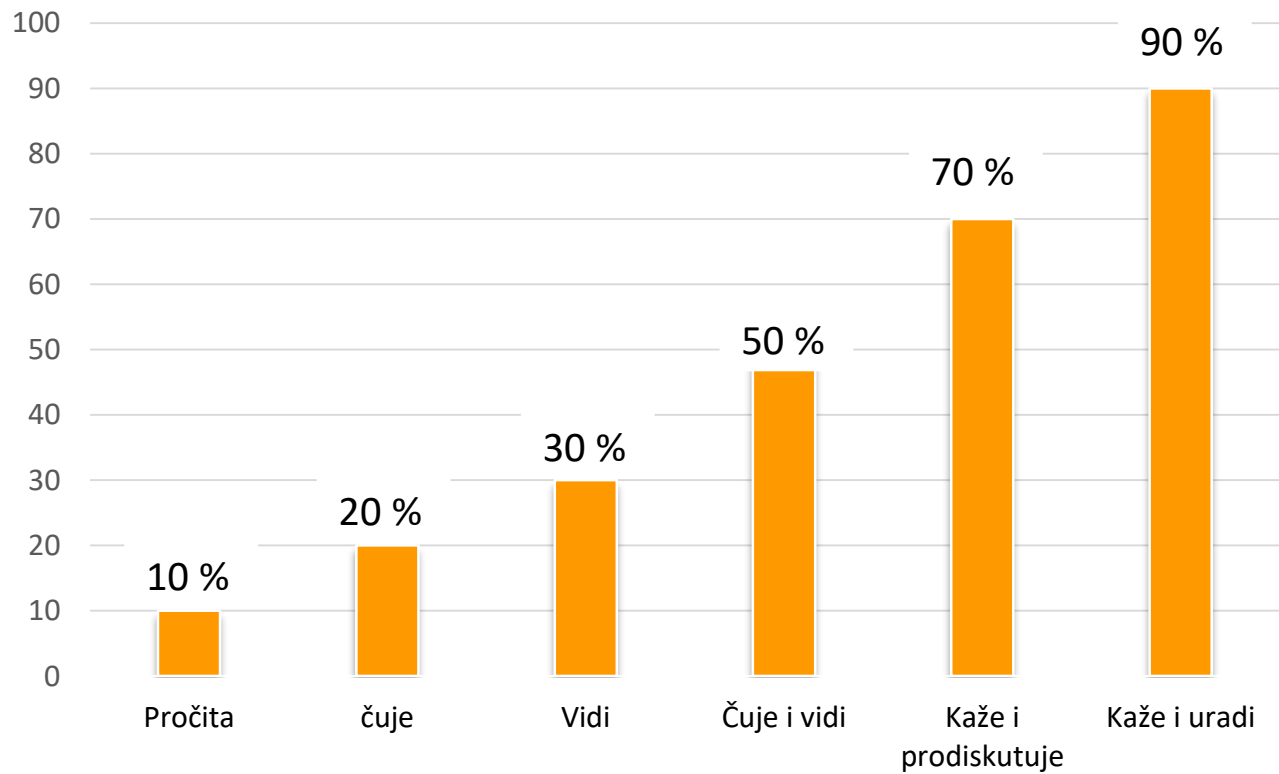
Kulturno izražavanje

- Shvatanje važnosti kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja
- Razumijevanje svega što se odnosi na medije, muziku, scenske i muzičko - scenske djelatnosti, književnosti i vizuelne umjetnosti

Jezičko - komunikacijske kompetencije na stranom jeziku

- Sposobnost izražavanja i razumijevanja na stranom jeziku prema ličnim potrebama
- Pozitivan stav prema kulturalnim razlikama i raznolikostima
- Zainteresovanost za jezike i međukulturalnu komunikaciju

Učenik zapamti od onoga što...

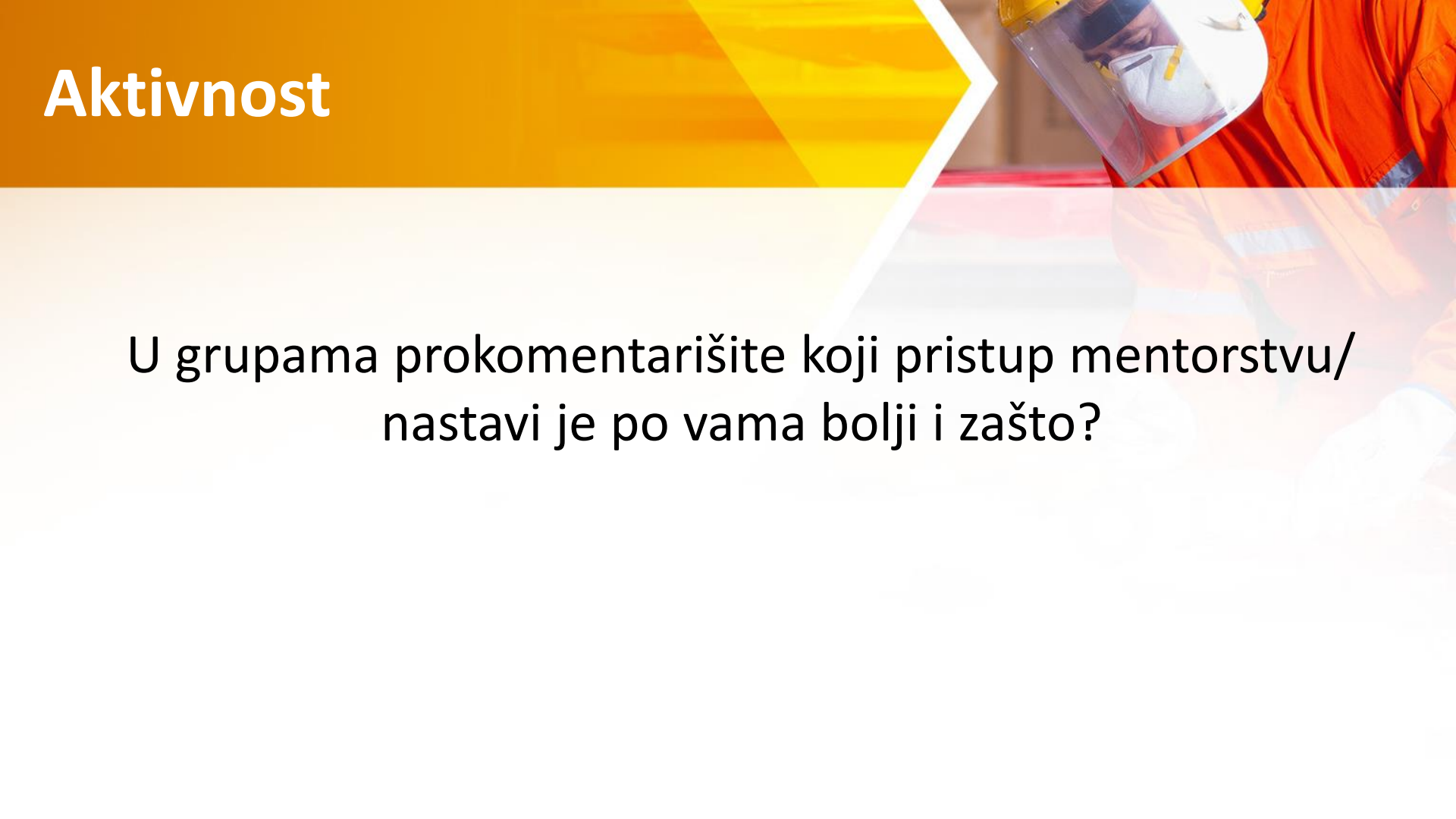

Prednosti savremene nastave

- **učenici su stavljeni u direktan odnos prema nastavnom sadržaju** (uključuju se u proces sticanja znanja, ne primaju gotove informacije)
- **čini učenika aktivnim u nastavnom procesu,**
- **stalna direktna saradnja među učenicima,**
- **razvijanje kulture dijaloga,**
- **kompatibilnost sa tradicionalnom nastavom,**
- **kompensacija nedostajućih interakcija u porodici i socijalnom okruženju,**
- **snažna motivacija učenika,**
- **razvijanje kompetencija potrebnih za život u 21. stoljeću** (kognitivne, emocionalne, socijalne i radne)

Aktivnost

U grupama prokomentarišite koji pristup mentorstvu/
nastavi je po vama bolji i zašto?

I na kraju

- Univerzalni recept za dobru ili kreativnu nastavu ne postoji.
- Novo vrijeme traži nove ljude, sa novim kompetencijama.
- Tradicionalna škola polako ali sigurno gubi dah i trku u radu na razvijanju ovih kompetencija kod naših učenika.
- Interaktivno učenje se javlja kao odlična nadopuna tradicionalnim metodama odgoja i obrazovanja.

***Reci mi i ja ću zaboraviti. Poduči me i ja ću se sjetiti.
Uključi me u rad i ja ću naučiti.***

B.Franklin

